

Na temelju članka 118. *Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi* („Narodne novine” broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17. 68/18, 98/19, 64/20) i članka 57. *Pravilnika o kućnom redu Osnovne škole Ljubljana* Školski odbor 11. srpnja 2023. donosi

P R A V I L N I K O SIGURNOJ I ODGOVORNOJ UPOTREBI INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE U OSNOVNOJ ŠKOLI LJUBLJANICA

1. Uvod

Članak 1.

(1) Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi informacijsko-komunikacijske tehnologije u OŠ Ljubljana (u daljnjem tekstu: Pravilnik) izrađen je prema smjernicama dokumenta nastalog u sklopu projekta „e-Škole: Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola”, a čiji je nositelj Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNET.

Članak 2.

(1) Svrha ovog Pravilnika jest jasno i nedvosmisleno određivanje načina prihvatljivog i dopuštenog korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije (u daljnjem tekstu: IKT) resursa OŠ Ljubljana (u daljnjem tekstu: Škola).

Članak 3.

(1) Škola koristi svoju IKT-opremu i infrastrukturu te IKT-opremu i infrastrukturu CARNET-ove mreže. Ovaj Pravilnik primjenjuje se na svu IKT-opremu i infrastrukturu u Školi i na sve njene korisnike.

Članak 4.

(1) Učenici se moraju pridržavati uputa koje im mogu dati učitelji, a kojima je cilj unapređenje sigurnosti školske informatičke opreme i mreže. Svi školski djelatnici moraju se pridržavati uputa koje im može dati školski administrator sustava ili druga ovlaštena osoba radi unapređenja sigurnosti školske informatičke opreme i mreže.

2. Osnovne sigurnosne odredbe

Članak 5.

(1) IKT-infrastruktura uključuje računalnu mrežu škole, mrežnu opremu i računalnu opremu. Korisnici IKT-infrastrukture su: učenici, učitelji, stručna služba škole, administrativno-tehničko osoblje i povremeni korisnici (gosti) koji su dužni školsku opremu čuvati i pažljivo koristiti.

Članak 6.

(1) Sva školska računala dodatno su zaštićena licenciranim programom za antivirusnu zaštitu.

Članak 7.

(1) Svi zaposlenici škole posjeduju AAI@EduHr korisnički račun te ga koriste kao službenu e-adresu (ime.prezime@skole.hr) za komunikaciju, posebice u službenoj komunikaciji s nadležnim tijelima i drugim institucijama iz sustava znanosti i obrazovanja.

Članak 8.

- (1) Javne školske informacije vezane su uz djelatnost Škole i Škola ih je dužna redovno objavljivati na svojim mrežnim stranicama.
- (2) Povjerljive informacije osobni su podatci djelatnika, učenika i podaci koji se smatraju poslovnom tajnom.
- (3) Škola je dužna objaviti informacije o imenovanom službeniku za zaštitu osobnih podataka te njegov kontakt.

Članak 9.

- (1) Učiteljima i drugim djelatnicima škole strogo je zabranjeno davati učenicima vlastite zaporke i digitalne identitete te zaporke za pristup računalnoj opremi i aplikacijama koje se koriste u Školi, a koje nisu namijenjene učenicima.
- (2) Svi djelatnici Škole potpisuju izjavu o tajnosti podataka te se moraju pridržavati etičkih načela pri korištenju IKT-a.

Članak 10.

(1) Odlukom Ministarstva znanosti i obrazovanja sve osnovne i srednje škole koje su spojene na CARNET-ovu mrežu, automatski su uključene i u sustav filtriranja nepoćudnih sadržaja tako što se onemogućuje prikaz mrežnih stranica određene kategorije. Svim korisnicima IKT-opreme i infrastrukture zabranjeno je zaobilaženje lozinki ili filtriranja sadržaja.

Članak 11.

- (1) Svako nepridržavanja pravila koje nije u skladu s Pravilnikom, učenici i drugi djelatnici prijavljuju ravnatelju Škole.
- (2) Ozbiljniji incidenti prijavljuju se CARNET-ovu CERT-u, preko obrasca na mrežnoj stranici.

3. Školska IKT-oprema i održavanje

Članak 12.

(1) Sva školska računala spojena su žično i bežično. U prostoru tajništva, računovodstva i u uredu ravnatelja računala su spojena na odvojenu mrežu, dok su sva ostala računala spojena na CARNET-ovu mrežu.

Članak 13.

(1) Zbrinjavanje računalnog otpada koji nastaje u Školi, provodi se jednom godišnje predajom ovlaštenom koncesionaru za EE-otpad.

Članak 14.

(1) Na školskim računalima koriste se samo licencirani programi preuzeti od ovlaštenog školskog administratora IKT-a s *web*-portala Centar za preuzimanje Microsoft proizvoda (msdc.skole.hr).

(2) Ukoliko postoji potreba na računalima, mogu se instalirati programi za koje je Škola kupila licence te besplatni programi koji nemaju ograničeno pravo upotrebe.

Članak 15.

(1) Održavanje računala u informatičkoj učionici u nadležnosti je vanjskog stručnjaka i ovlaštenog školskog administratora IKT-a za održavanje i servis računala, stručnjaka za tehničku podršku i učitelja informatike koji instalira programe i nadzire učeničke radnje na računalu.

(2) Učenici ne smiju ništa instalirati na računala bez odobrenja učitelja informatike.

Članak 16.

(1) Svaka učionica ima projektor ili pametne ploče. Učitelji i učenici dužni su s IKT-opremom postupati s posebnom pažnjom. Nakon nastave potrebno ju je ugasiti, a daljinske uređaje za rad IKT-opreme zabranjeno je iznositi iz učionica.

(2) Održavanje i čišćenje ploča obavlja se sukladno uputama proizvođača.

4. Reguliranje pristupa IKT-opremi

Članak 17.

(1) Školskoj računalnoj mreži pristupaju svi djelatnici, učenici Škole te drugi korisnici, ali uz odgovarajuću autentifikaciju korisnika prema pravilima definiranim projektom e-škole.

Članak 18.

(1) Učitelji i ostalo osoblje imaju pristup zajedničkim računalima smještenim u zbornici, učionicama i kabinetima.

Članak 19.

(1) Svaki učitelj zadužen je za računalo u svojoj učionici i kabinetu, a administrativno osoblje i stručna služba Škole za računala u svojim radnim prostorima.

Članak 20.

(1) Informatička učionica zaključava se i koristi samo za potrebe nastave informatike te za edukativne radionice namijenjene učenicima i učiteljima Škole koje zahtijevaju pristup računalima uz prethodni dogovor s ravnateljem Škole i učiteljima informatike.

Članak 21.

(1) Učenici koriste računala samo na nastavi informatike u informatičkoj učionici te ostala računala po učiteljevu dopuštenju.

(2) Pristup aplikacijama i internetskim sadržajima u učionici informatike određuje isključivo učitelj informatike.

(3) Učenici smiju koristiti svoje privatne uređaje u školi, ali samo uz izričito dopuštenje predmetnog učitelja.

5. Sigurnost korisnika

Članak 22.

(1) Kako bi se održao korak s trendovima u korištenju IKT-a, kao i s nadolazećim prijetnjama računalnoj sigurnosti, Škola mora redovito organizirati različite oblike edukacije učenika, ali i cijelog školskog kolektiva.

(2) Učenike se redovito educira o važnosti sigurnosti na internetu edukativnim radionicama.

Članak 23.

(1) Korisnici u radu sa sustavom (računalima i drugim servisima koji zahtijevaju prijavu) moraju voditi računa da kod prijave ne otkriju svoje podatke za prijavu.

(2) Nakon završetka rada na računalu korisnici se moraju obavezno odjaviti iz svih sustava.

Članak 24.

(1) Svi učenici i djelatnici škole posjeduju svoj elektronički identitet koji su dobili iz sustava AAI@Edu.hr i obavezuju se čuvati svoje podatke. Učenicima se podatci o elektroničkom identitetu izdaju nakon upisa u školu, a djelatnicima pri zapošljavanju. Učenicima prestaju prava nad elektroničkim identitetom kada završe sa svojim školovanjem, a djelatnicima prestankom rada u školskom sustavu.

Članak 25.

(1) Ne postoje specifične zabrane vezane uz preuzimanje datoteka na lokalna računala te moguće pokretanje izvršnih datoteka, osim pravila definiranih ovim Pravilnikom te vezanih uz etičko korištenje IKT-a.

6. Prihvatljivo i odgovorno korištenje IKT-a

6.1. Ponašanje na internetu

Članak 26.

(1) Svi djelatnici i učenici Škole odgovorni su za svoje ponašanje u virtualnom svijetu te se prema drugim korisnicima moraju ponašati pristojno, ne vrijeđati ih niti objavljivati neprimjerene sadržaje.

Članak 27.

(1) Svi djelatnici i učenici Škole dužni su pridržavati se osnovnih Pravila poželjnog ponašanja u internetskoj zajednici, što se još naziva i 'internetskim bontonom' ili 'Netiquette'.

Članak 28.

(1) Učenike se kroz nastavu informatike, satove razrednika, ali i druge predmete mora podučiti o Pravilima lijepog ponašanja na internetu (Nettiquette) te o Pravilima sigurnog ponašanja na internetu.

6.2. Autorsko pravo i dijeljenje datoteka

Članak 29.

(1) Sve korisnike potiče se da potpisuju materijale koje su sami izradili koristeći neku licencu (poput Creative Commons) i druge komercijalne dozvole, ali i da poštuju autorska prava i intelektualno vlasništvo.

Članak 30.

(1) Strogo je zabranjeno tuđe radove predstavljati kao svoje, preuzimati zasluge za tuđe radove i nedopušteno preuzimati tuđe radove s interneta.

(2) Korištenje tuđih materijala s interneta mora biti citirano, obavezno navodeći autora korištenih materijala te izvor informacije (poveznicu i datum preuzimanja).

Članak 31.

(1) Izričito je zabranjeno svako nelegalno dijeljenje datoteka, odnosno kopiranje ili preuzimanje autorski zaštićenog materijala poput e-knjige, glazbe ili pak videosadržaja, gdje je zabranjeno daljnje distribuiranje i umnožavanje bez dozvole autora ili bez plaćanja naknade.

Članak 32.

(1) Obveza je Škole učenike i učitelje:

1. podučiti o autorskom pravu i intelektualnom vlasništvu,
2. podučiti i usmjeriti na korištenje licenci za zaštitu autorskog prava i intelektualnog vlasništva,
3. upozoriti na načine nelegalnog dijeljenja datoteka i servisa koji to omogućuju poput Torrent servisa, mrežnog mjesta koja zahtijevaju registraciju i plaćanje vrlo niske članarine za neograničeno preuzimanje digitalnog sadržaja i sl.,
4. informirati o mogućim posljedicama nelegalnog korištenja, dijeljenja i umnažanja autorski zaštićenih materijala.

6.3. Internetsko nasilje

Članak 33.

(1) Svaki oblik internetskog zlostavljanja ili *cyberbullyinga* strogo je zabranjen i nedopušten. Postoje različiti oblici internetskog zlostavljanja:

- nastavljanja slanja e-pošte usprkos tome što netko više ne želi komunicirati s pošiljateljem
- otkrivanje osobnih podataka žrtve na mrežnim stranicama ili forumima
- lažno predstavljanje na internetu
- slanje uvredljivih i prijetećih poruka žrtvi koristeći različite internetske servise (poput Teamsa, Tik Toka, Snapchata, Instagrama, Facebooka, Zooma, Skypea, e-pošte i drugih servisa za komunikaciju)
- postavljanje internetske ankete o žrtvi
- slanje virusa na e-poštu ili mobitel
- slanje uznemirujućih fotografija bilo kojim komunikacijskim alatom.

Članak 34.

(1) Škola obilježava Dan sigurnijeg interneta u svrhu promicanja sigurnije i odgovornije upotrebe *online* tehnologije i mobilnih uređaja. Time se preventivno želi podići svijest o sigurnosnim problemima na internetu.

Članak 35.

(1) Obveza Škole jest:

- podučiti učenike i učitelje o mogućim oblicima internetskog nasilja,
- učenike i učitelje podučiti o tome kako prepoznati internetsko nasilje,
- razviti nultu stopu tolerancije na internetsko nasilje,
- poticati izradu i objavljivati najkreativnije radove na temu internetskog nasilja da bi se potaknula svijest o temi među učenicima.

Članak 36.

(1) Svi oblici internetskog nasilja nedopušteni su i kažnjivi.

6.4. Korištenje mobilnih telefona

Članak 37.

- (1) Učenicima je u školi zabranjeno korištenje mobitela za vrijeme nastave, osim u slučaju kada ga koriste kao nastavno pomagalo i pod nadzorom učitelja.
- (2) Učenici ne smiju koristiti mobitel tijekom školskih odmora, osim u slučaju kada učitelj ili stručni suradnik dopusti zbog iznimne situacije.
- (3) Škola ne preuzima odgovornost za gubitak mobitela.
- (4) S obzirom na to da mobilni telefoni imaju potpuni pristup internetu te da djeca i mladi koriste fiksne internetske veze, kao i mobitele za pretraživanje interneta, sigurnosne mjere za korištenje interneta postaju važne za korištenje mobilnih telefona (zaštita osobnih podataka, izbjegavanje štetnih sadržaja, zaštita potrošača, ovisnost o računalnim igrama, i slično).
- (5) Škola će upoznati učenike s posljedicama zlouporabe mobilnih telefona. Najrašireniji oblik nasilja među vršnjacima jest nasilje na mobilnim telefonima. Ono uključuje bilo kakav oblik poruke zbog koje se osoba osjeća neugodno ili joj se tako prijeti (tekstualna poruka, videoporuka, fotografija, poziv), odnosno kojoj je cilj uvrijediti, zaprijetiti, nanijeti bilo kakvu štetu vlasniku mobilnog telefona.

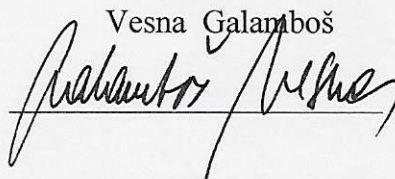
7. Završne odredbe

Članak 38.

- (1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole. Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi informacijsko-komunikacijske tehnologije u Osnovnoj školi Ljubljana objavljen je 18. srpnja 2023. godine.

Predsjednica Školskog odbora:

Vesna Galamboš

Ravnateljica:

Ani Bertović prof.

KLASA: 003-05/23-01/06
URBROJ: 251-198-23-01
U Zagrebu 18. 7. 2023.